

L'art estrambòtic

L'estrambotisme, malgrat ser modern, conté tots els ingredients d'una antiga llegenda empordanesa

Un amic va fer coincidir el pintor Quim Hereu de Girona amb un altre pintor de Torroella de Montgrí, Joan Fuster. El fet no hauria tingut transcendència si no hagués estat que aquest darrer, a banda de ser un excel·lent aquarel·lista de paisatges, servava una obra amagada.

JORDI ARBONÈS > TEXT

CLAUDI VALENTÍ > FOTOS

>> *Quim Hereu (Girona, 1963).*

Fuster va morir als 94 anys i la relació amb Quim Hereu va durar poc temps. Van sovintejar les xerrades i visites d'Hereu a l'estudi de Fuster, l'Alquímia, a l'Estartit, cau que donava al mar i en el qual amb prou feines hi cabien el pintor i un parell d'amics. Estudi mínim que ningú no va preservar. Clàssic empordanès, no guardar la memòria. L'amistat va dur Fuster a revelar el secret de l'obra; va portar l'He-

reu a casa seva, a Torroella, on al final d'un passadís fosc guardava els quadres. La confiança va entusiasmar l'Hereu. A la força creativa li havia donat un nom: «estrambotisme». L'Hereu va adonar-se que «allò» concordava amb la seva obra i, enemic dels «ismes», va acceptar l'«isme» sorgit de la revelació. Era nou, original i empordanès. Ingredients de la clau de volta del seu futur creatiu. Van fer conxorxes sobre l'estil; el jove imaginava peces, ferment de l'obra moderna. Defineix l'estrambotisme com un cosmos en el qual el seny i la rauxa actuen alhora des de l'ofici i amb l'ordre de la raó —«no tot s'hi val, qualsevol cosa no és art»—, l'obra ha d'estar pensada tant en la seva vessant de disseny —esbós— com també, i a l'altre plat de la balança, amb el doll de la imaginació. Parla d'imaginació exercitada com un múscul que defuig altres fons d'inspiració com els somnis, els malsons, la improvisació automàtica, les portes obertes amb l'alteració de la consciència o l'acumulació de teories que al segle passat van encotillar les tendències artístiques

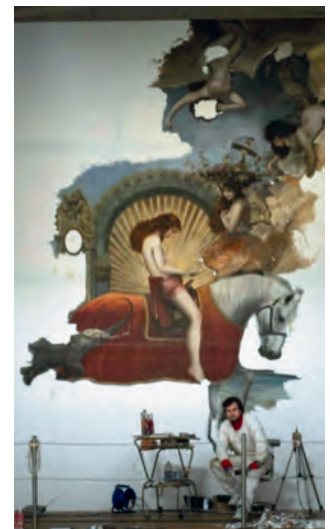
Fuster va portar l'Hereu a casa seva, a Torroella, on guardava els quadres. A la força creativa li havia donat un nom: «estrambotisme»

«oficials» i sotmeses al *main stream*. Va en contra de lleis establertes, adotzenades. Fuster el va anomenar el seu hereu, li va escriure un poema per deixar-ne constància. Seria el successor del que havia creat als anys setanta. Imaginem la solitud de Fuster, una espècie d'alquimista que no mostra el fruit del seu treball més imaginatiu. Orb. No s'ha explicat per què Fuster no va ensenyar l'obra inèdita o per què no l'hi van deixar fer. Corren rumors que engrandeixen el misteri. Enigma. Quan l'Hereu parla de Fuster s'emociona: persona intel·ligent i amb un gran sentit de l'humor. L'Hereu pinta quadres immensos en els quals l'estrabotisme apareix arreu. És una pintura «teatralitzada», narrativa. Res no és gratuït. Conté elements arquitectònics, figures humanes, animals reals o inventats, híbrids entre espècies antitètiques; profunditat de camp a partir d'una figura central, mítica que poua en els éssers impossibles i d'antigor religiosa. L'Hereu porta temps defensant la idea pictòrica, treballa en la creació d'un museu de l'estrabotisme en el qual

pintarà la tercera obra del tríptic imaginat. Pintura que construirà en una de les sales. Diu: «El més important és que el museu sigui un lloc viu, un espai on el jovent descobreixi alguna cosa interessant, com veure el procés creatiu mentre es diverteix». Món totèmic; el tríptic donarà pistes als que segueixin el llegat de Fuster i d'Hereu. Icones. Confia a popularitzar l'estrabotisme duent-lo cap a disciplines com la gastronomia, l'escultura o qualsevol altra vessant imaginativa que s'endugui els artistes a experimentar amb un «mètode» que no necessita un guió de ferro per avançar sinó la bellesa de la llibertat. L'equilibri entre el seny i la rauxa i, sobretot, divertir-se, és la divisa. Dessacralitzar l'art. Sembla una faula però, de vegades, i gràcies a l'amistat, la gent s'orienta. Després de la mort de Joan Fuster, roman el silenci sobre les pintures. La mort no va estripar el vel. En una època en la qual sembla que tot es veu, la seva obra estrabòtica es manté oculta.

>> *Quim Hereu davant d'un dels seus quadres.*

QUIM HEREU

Jordi Arbonès és escriptor.

Fuster el va anomenar el seu hereu, i li va escriure un poema per deixar-ne constància. Seria el successor del que havia creat als anys setanta